

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שישי כ"ז בכסלו תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

יבמות - ע"ו

1. שמואל: ניקב הגיד בעטרה עצמה, ואח"כ נסתם - אם בשעה שיראה קרי יקרע הנקב - פסול, ואם לאו - כשר. כיצד מביאים אותו לקרי לדעת אם נקרע? רבא - מניחים לחם שעורים חם בפי הטבעת. דחה אביי: מדוע צריך עכ"כ, וכי כולם כיעקב אבינו שראובן 'כחי וראשית אוני' שלא ראה קרי מימיו. אביי - מעבירים לפניו בגדי צבעונין. דחה רבא: וכי כולם פחותים כברזילי הגלעדי שדי בבגדי צבעונין לראיית קרי.
2. בהמה שיש לה נקב בריאה אע"פ שעלה עליו קרום נשאר תריפה. אבל באדם, נסתם הנקב בגיד, כשר. כיצד אפשר לגרום לנקב שיסתם? מסרטים בשעורה [ולא בברזל] סביבות הנקב ושפין בחלב ומניחים שם נמלה גדולה וכשראשה נושך ונדבק חותכים את ראשה. ומועיל רק לנקב קטן. עוד למדנו - אמר רבה בר רב הונא: המטיל מים משתי מקומות - פסול. רבא חולק - כשר. 'נשים המסוללות זו בזו': לר"ה - פסולות לכהונה'. לרבא - כשרות ואפילו לר"א שהבא על הפנויה שלא לאישות עשאה זונה, באשה אי"ז נחשב זנות.
3. משנה - פצוע דכא וכרות שפכה האסורין בקהל. מותרין בגיורת ומשוחררת, מה הדין בפצוע כהן, האם אינו בקדושתו ומותר בגיורת ומושחררת? רב ששת רצה להוכיח: מפצוע דכא ישראל שמותר בנתינה, ואם היה קיים בקדושתו הרי עובר ב'לא תתחתן בם'. משמע שאף כהן אינו בקדושתו. דחה רבא: בנתינה אין האיסור משום קדושה אלא שמה יוליד בן שיעבוד ע"ז. ואכן משנתגיירו אין איסור, ורבנן גזרו בכשרים אבל בפסולים לא גזרו. אח"כ חזר בו רבא והודה לרב ששת: שבהכרח האיסור לגרים שהרי בהיותן עובדי כוכבים אין להם 'חתנות'.
4. 'ויתחתן שלמה את בת פרעה' כיצד שייך 'חתנות' בעכו"ם?
 - א. להו"א - הכוונה שגיירה, ואע"פ שלא קבלו גרים בימי דוד ושלמה שמה רצונם לשולחן מלכים, גירוה, שכבר היתה בת מלך. ונדחה - אפילו אם נתגיירה, היתה אסורה משום 'מצרית ראשונה', ואעפ"כ נאמר בה 'חתנות'.
 - [ואין לומר שאותם מצרים שנאסרו, כבר נכחדו. שמצינו אצל מנימין שהיה גר מצרי שהיה הוא אסור ונכדו מותר.]
 - ב. למסקנא - רב פפא: שלמה לא נשאה לאישות אלא לזנות, ומתוך אהבה יתירה שאהבה, מעלה עליו הכתוב כאילו נתחתן בה.
5. גר עמוני ומואבי אסורים הם ובניהם עד סוף כל הדורות. מצרי ואדומי אסורים עד שלשה דורות. מה דין נקבותיהן? גיורת עמונית ומואבית - מותרת מיד. גיורת מצרית ואדומית - לת"ק - עד שלשה דורות. לר' שמעון - הנקבות מותרות מיד, קל וחומר מעמונית ומואבית. אמרו לו: אם הלכה נקבל, אם לדין יש תשובה. ענה להם: אין לכם תשובה, ומלבד זאת, הלכה היא.
6. 'וכראות שאל את דוד יוצא לקראת הפלשתי אמר אל אבנר שר הצבא, בן מי זה הנער אבנר ויאמר אבנר חי נפשך המלך אם ידעת' מה כוונת שאלתו?
 - א. אין לומר ששאל על דוד, שהרי הכירו שהיה נושא כליו.
 - ב. אין לומר ששאל מי אביו, שבוודאי הכיר את ישי שהיה שר חשוב בראש שישים ריבוא איש.
 - ג. אלא כוונתו לשאל האם מוצאו מפרץ, ואז וודאי יהיה מלך ש'המלך פורץ לעשות דרך ואין ממחין בידו', או מזרח, ואז יהיה סתם אדם חשוב. והטעם ששאל עליו - כיון שראה שבגדיו שהיו גדולים, התאימו בדרך נס לדוד.

א"ל דואג האדומי: עד שאתה משאיל עליו אם הגון הוא למלכות אם לאו, שאל עליו אם ראוי לבא בקהל אם לאו, כיוון שהגיע מרות המואביה. א"ל אבנר: שנינו: עמוני - ולא עמונית, מואבי - ולא מואבית. הקשה דואג: אף תדרוש לאסור רק ממזר - ולא ממזרת... ענה אבנר: 'ממזר' נוטריקון 'מום זר' בין זכר ובין נקיבה. הקשה דואג: אף תדרוש לאיסור רק מצרי - ולא מצרית... ענה אבנר: טעם האיסור 'על אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים' אינו שייך באשה שאין דרכה של אשה לקדם. הקשה דואג: היה להן לקדם לקראת הנשים. שתק אבנר! מיד שלח המלך את אבנר לברר: 'בן מי זה העלם' הלכה שנתעלמה ממך, [עמוני ולא עמונית] צא ושאל בבית המדרש. שאל, אמרו לו: עמוני - ולא עמונית, מואבי - ולא מואבית. הקשה להם את קושיותיו של דואג ושתקו, אלא שמיד התערב אדם אחר והוכיח כאבנר, [יובא ההמשך בדף הבא].

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)